

Haj-Nehaj: Grad koji su gradile žene

Nedaleko od sutomske obale, na stjenovitom, gotovo neprisupačnom brdu, utvrđen je grad – Nehaj, ili Haj-Nehaj.

Nehaj se prvi put pominje 1542. godine pod nazivom "Fortezza de Spizi" a 1550. godine pod nazivom 'Nehagia'. Zabilježeno je da su ga 1555. godine čuvala samo dva vojnika i jedan tobdžija. U slučaju opasnosti grad je mogao da primi 900 ljudi.

Do 13. novembra 1877. godine bio je u rukama Turaka, nakon čega su ga oslobodili Crnogorci. Od tada je razrušen i napušten. Grad je sa svih strana opasan visokim zidinama sa okruglim kulama i velikim brojem puškarnica, što govori o životu grada u vrijeme upotrebe ratnog oružja. U grad se ulazilo kroz vrata sa jugozapadne strane koja je jedina pristupačna. Nehaj je posjedovao sve neophodne objekte za život i odbranu: cistijernu za vodu, barutanu, vojne i ekonomske objekte.

Legenda koja se prenosila s koljena na koljeno kaže da su tvrđavu gradile i žene. Nosile su vodu, pijesak i kamenje kako bi ih majstori ugradili u zidine Nehaja. Izmučene teškim radom, jednoga dana su zapjevale "Teško tebi, Nehaj grade, kad te žene grade".

Začuđen, glavni nastojnik zatražio je da mu se prevede pjesma koja je dolazila iz ženskih grla. Idućeg dana, na njegovu zapovijed, žene su prestale da dolaze na kuluk.

Na najvišoj tački Haj-Nehaja nalazi se crkva Sv. Dimitrija koja je starija i od same tvrđave. Potiče s kraja XIII ili početka XIV vijeka. Crkva je imala dva oltara – pravoslavni i katolicki. Crkva Sv. Dimitrija jedan je od turističkih spomenika druge kategorije u Opštini Bar.

Od magistralnog puta koji vodi ka Baru do utvrđenja Haj-Nehaj morate pješačiti, ali ne oklijevajte! Prvi vikend, napunite se pozitivnom energijom i širinom pogleda sa Nehaj tvrđave oplemenite dušu. Zalazak sunca u Sutomoru nešto je što treba doživjeti.